

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : **19 Nisan 2024**
Sayı : **4632**

11156

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorunun Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddelerine uygun olarak, T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına iletilmesi ve Bakan Mehmet ÖZHASEKİ tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını arz ederim. **17/04/2024**

K. Pala

Prof.Dr. Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili

Marmara bölgesinde endüstriyel sanayi bölgesinin Kocaeli ilinde genişlemesine bağlı olarak, Dilovası ilçesine ait araziler Türkiye'nin sanayiye bağlı en çok kirletilen bölgelerinden biri olarak dikkat çekmektedir.

1965 yılında Orhangazi Mahallesi sınırında kurulan İzocam fabrikasına ait atıkların; yerel halk ve bölgede çalışanların beyanına göre, 1980'lerden itibaren düzenli olarak Dilova'daki bir tepeye döküldüğü ifade edilmektedir. Bu sebeple yerel halk tarafından 'İzocam Tepesi' olarak adlandırılan 12 bin metrekare alanın tonlarca yalıtım malzemesi ile tehlikeli asbest içeren atık barındırdığı iddia edilmektedir. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin 1965 yılından bugüne halk sağlığını doğrudan ilgilendiren bu sorunu görmezden geldiği, Büyükşehir Belediyesi tarafından birkaç kez alanın üzerinin toprakla örtülmeye ve akabinde araziye ağaç dikilmeye çalışıldığı ancak tüm bu girişimlere karşın bu ağaçların tümünün kuruduğu ifade edilmektedir.

Bölgede 16.09.2019 tarihinde akredite bir laboratuvarın yaptığı analizin sonuçlarına göre; alanda başta büyük miktarlarda yalıtım malzemesi olarak kullanılan cam yünü ile yer yer krosidolit, krizotil ve amosit olmak üzere üç tür asbest içeren elyafli çimentonun toprağa karıştığı raporlanmıştır.

Bölgedeki toprağın zararlı yalıtım atıkları ve asbest içerdiği raporunun kamuoyu ile paylaşılmasına rağmen Kocaeli Büyükşehir Belediyesi 2022 yılında viyadük inşası için kazı çalışmalarına başlamıştır. İşi yürüten taşeron firma Menga İnşaat'ın çalışanlarının beyanına göre çalışanlar; bölgenin eskiden çöp döküm alanı olduğunu bildiklerini ve yöneticileri tarafından riskli bir alan olduğu konusunda hiçbir şekilde uyarılmadıklarını, firma tarafından çıkarılan toprağın da yamaçtan aşağıya döküldüğünü ve son olarak asbest içeren toprağın yöneticiler tarafından sorun olarak görülmediğini aksi takdirde bu duruma müdahale edileceğini düşündüklerini açıklamıştır.

Bölgede ikamet eden yöre halkı başta olmak üzere ilgili bölgede ve yakınında çalışanlarda, hayvan otlatan çobanlarda ve onların hayvanlarında bazı şikayetlerin arttığı (solunum sıkıntıları, ciltte kaşıntı ve kızarıklıklar, alanda gezen çiftlik hayvanlarının ayaklarının kaşınması ve kanaması, bölgedeki otları yiyen hayvanlarının hastalanması, yuva yapan köpeklerin uyuz olması, vb.) gözlenmektedir. Asbest maruziyetinin akciğer zarı kanseri başta olmak üzere ortaya çıkması yıllar sürebilen rahatsızlıklara yol açtığı bilinmektedir. Ayrıca halk sağlığı uzmanları; cam yünü liflerinin alerji ya da bağışıklık sistemiyle ilgili hastalıklara yol açabileceğini belirtmektedirler.

Bölgenin cam fabrikasının atıkları nedeniyle uzun yıllar boyunca asbest barındıran toprağa sahip olması ve bu duruma rağmen yıllar boyunca toprağın hiçbir şekilde rehabilite edilmemesi sebebiyle cam yünü ve asbest ile kirlenmiş toprak uzun yıllardır yöre halkına, bölgede çalışanlara ve bölgede bulunan hayvanlara halk sağlığı açısından çok ciddi bir sorun teşkil etmektedir. 2022 yılından itibaren ise Orhangazi ve Turgut Özal mahallelerini birbirine bağlamak için başlatılan viyadük inşaatı sebebiyle bölgedeki asbestli toprağın kontrolsüz bir şekilde etrafa saçılması halk sağlığını tehdit eden bu durumun ciddiyetini ve tehlikesini daha da artırmaktadır. Ayrıca inşaat alanının bir hastane ile okulun da aralarında bulunduğu ve bir huzurevi inşa edilmesi planlanan yeni yerleşim yerlerine yakınlığı hususu da hem halk sağlığı uzmanlarını hem de bölge halkı tarafından ciddi endişeyle karşılanmaktadır. Bu bağlamda;

1. 1980'li yıllardan itibaren cam fabrikasının atığı ile toprağı ve havası kirlenen bölgede Bakanlığınızın yaptırmış olduğu kirlilik testi ve analizleri var mıdır? Yok ise Bakanlığınız tarafından bu konuda neden bir çalışma yürütülmemiştir?
2. Bakanlığınız bölgedeki toprağın cam yünü ve 3 farklı asbest (krosidolit, krizotil ve amosit) içerdiğini raporlayan 16.09.2019 tarihli laboratuvar sonuçlarından haberdar mıdır?
3. Dilovası Hastane Bağlantı Yolu Viyadük İnşaatı yapılmadan önce sözü edilen bölgede Bakanlığınız tarafından herhangi bir çevre etki değerlendirmesi yapılmış mıdır? Yapılmadı ise nedenini açıklar mısınız?
4. Cam yünü ve 3 farklı asbest içerdiği raporlanan bölgede viyadük inşaatı için çalıştırılan işçiler inşaat sahasında hiçbir koruyucu önlem olmadan çalıştırılmakta ve İş Sağlığı ve Güvenliği tedbirleri işletilmemektedir. Bakanlığınız bölgedeki cam yünü ve asbest ile kirlenen toprak hakkında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını bilgilendirmiş midir? Bu konuda ihmal söz konusu mudur?